

KOSOVO SPECIALIST CHAMBERS
DHOMAT E SPECIALIZUARA TË KOSOVËS
SPECIJALIZOVANA VEĆA KOSOVA

Predmet: KSC-BC-2020-07
Tužilac protiv Hisnija Gucatija i Nasima Haradinaja

Rešava: Pretresni panel II
sudija Čarls L. Smit III, predsedavajući sudija
sudija Kristof Bart
sudija Genel Metro
sudija Fergal Gejnor, rezervni sudija

Sekretar: Fidelma Donlon

Datum: 21. april 2022.

Jezik: engleski

Stepen tajnosti: javno

Odluka o preispitivanju mere pritvora određene Nasimu Haradinaju

Specijalizovani tužilac

Džek Smit

Valerija Boliči

Matju Haling

Džejms Pač

Odbrana Hisnija Gucatija

Džonatan Elistan Ris

Hju Bauden

Elinor Stivenson

Odbrana Nasima Haradinaja

Tobi Kedman

Karl Bakli

Almudena Bernabeu Garsija

PRETRESNI PANEL II (u daljem tekstu: panel), na osnovu članova 21(3) i 40–41 Zakona o Specijalizovanim većima i Specijalizovanim tužilaštvu (u daljem tekstu: Zakon) i pravila 57(2) Pravilnika o postupku i dokazima pred Specijalizovanim većima Kosova (u daljem tekstu: Pravilnik), donosi sledeću odluku.

I. TOK POSTUPKA

1. Dana 25. septembra 2020. g. Hisni Gucati i g. Nasim Haradinaj (u daljem tekstu: g. Haradinaj ili optuženi) uhapšeni su po optužbama da su širili poverljive informacije i informacije koje nisu javnog karaktera a koje se tiču rada Specijalne istražne radne grupe (u daljem tekstu: SIRG) i/ili Specijalizovanog tužilaštva (u daljem tekstu: tužilaštvo).¹
2. Dana 27. oktobra 2020. sudija pojedinac odbio je zahtev g. Haradinaja da bez odlaganja bude pušten iz pritvora.² Sudija za prethodni postupak je u redovnim intervalima ispitivao i produžavao pritvor g. Haradinaja, i to 24. decembra 2020,³

¹ F00012/A03/COR/RED, sudija pojedinac, *Public Redacted Version of Corrected Version of Arrest Warrant for Nasim Haradinaj* /Javna redigovana verzija naloga za hapšenje Nasima Haradinaja/, 24. septembar 2020; F00016, sekretar, *Notification of Arrest Pursuant to Rule 55(4)* /Obaveštenje o hapšenju u skladu s pravilom 55(4)/, 25. septembar 2020; F00012/A04/RED, sudija pojedinac, *Public Redacted Version of Order for Transfer to Detention Facilities of the Specialist Chambers* /Javna redigovana verzija naloga za dovođenje u pritvorski objekat Specijalizovanih veća/, 24. septembar 2020; F00020, sekretar, *Notification of the Reception of Nasim Haradinaj in the Detention Facilities of the Specialist Chambers* /Obaveštenje o prijemu Nasima Haradinaja u pritvorski objekat Specijalizovanih veća/, 25. septembar 2020, s poverljivim prilogom 1; F00026/COR, sekretar, *Corrected Report on the Arrest and Transfer of Nasim Haradinaj to the Detention Facilities* /Ispravljeni izveštaj o hašenju i dovođenju Nasima Haradinaja u pritvorski objekat/, 28. septembar 2020, poverljivo i *ex parte*, sa strogo poverljivim i *ex parte* prilogom 1. Javna redigovana verzija dokumenta F00026 zavedena je 14. oktobra 2020; v. F00026/COR/RED.

² F00058, sudija pojedinac, *Decision on Request for Immediate Release of Nasim Haradinaj* /Odluka po zahtevu za hitno puštanje na slobodu Nasima Haradinaja/ (u daljem tekstu: prva odluka o pritvoru), 27. oktobar 2020.

³ F00094, sudija za prethodni postupak, *Decision on Review of Detention of Nasim Haradinaj* /Odluka o preispitivanju mere pritvora Nasima Haradinaja/ (u daljem tekstu: druga odluka o pritvoru), 24. decembar 2020.

a tu odluku je potvrdio i panel Apelacionog suda,⁴ i 24. februara, 23. aprila i 23. juna 2021.⁵

3. Dana 16. jula 2021. sudija za prethodni postupak prosledio je predmet ovom panelu.⁶ Panel je pritvor g. Haradinaja preispitivao i produžavao 23. avgusta 2021,⁷ 22. oktobra 2021,⁸ 21. decembra 2021.⁹ i 21. februara 2022.¹⁰ Potonje dve odluke je potvrdio i panel Apelacionog suda u objedinjenoj odluci od 6. aprila 2022. (u daljem tekstu: objedinjena odluka o žalbi na produženje pritvora).¹¹

4. Dana 7. aprila 2022. tužilaštvo je dostavilo objedinjeni podnesak o preispitivanju pritvora (u daljem tekstu: izjašnjenje tužilaštva).¹²

⁴ IA002/F00005, panel Apelacionog suda, *Decision on Nasim Haradinaj's Appeal Against Decision Reviewing Detention* /Odluka po žalbi Nasima Haradinaja na odluku o preispitivanju pritvora/ (u daljem tekstu: Odluka po Haradinajevoj žalbi u vezi s preispitivanjem pritvora), 9. februar 2021, stav 66.

⁵ F00144, sudija za prethodni postupak, *Decision on Review of Detention of Nasim Haradinaj* /Odluka o preispitivanju pritvora Nasima Haradinaja/ (u daljem tekstu: treća odluka o pritvoru), 24. februar 2021; F00189/RED, sudija za prethodni postupak, *Public Redacted Version of the Decision on Review of Detention of Nasim Haradinaj* /Javna redigovana verzija odluke o preispitivanju pritvora Nasima Haradinaja/ (u daljem tekstu: četvrta odluka o pritvoru), 23. april 2021; F00246, sudija za prethodni postupak, *Decision on Review of Detention of Nasim Haradinaj* /Odluka o preispitivanju mere pritvora određene Nasimu Haradinaju/ (u daljem tekstu: peta odluka o pritvoru), 23. jun 2021.

⁶ F00265, predsednik, *Decision Transmitting Case File to Trial Panel II* /Odluka kojom se spis predmeta predaje pretresnom panelu II/, 16. jul 2021.

⁷ F00280, panel, *Decision on Review of Detention of Nasim Haradinaj* /Odluka o preispitivanju mere pritvora određene Nasimu Haradinaju/ (u daljem tekstu: šesta odluka o pritvoru), 23. avgust 2021.

⁸ F00391, panel, *Decision on Review of Detention of Nasim Haradinaj* /Odluka o preispitivanju mere pritvora određene Nasimu Haradinaju/ (u daljem tekstu: sedma odluka o pritvoru), 22. oktobar 2021.

⁹ F00507/RED, panel, *Public Redacted Version of Decision on Review of Nasim Haradinaj* /Javna redigovana verzija odluke o preispitivanju mere pritvora određene Nasimu Haradinaju / (u daljem tekstu: osma odluka o pritvoru), 21. decembar 2021.

¹⁰ F00563, panel, *Decision on Review of Detention of Nasim Haradinaj* /Odluka o preispitivanju mere pritvora određene Nasimu Haradinaju/ (u daljem tekstu: deveta odluka o pritvoru), 21. februar 2022.

¹¹ IA007/F00004, panel Apelacionog suda, *Consolidated Decision on Nasim Haradinaj's Appeals Against Decisions on Review of Detention* /Objedinjena odluka po žalbama Nasima Haradinaja na odluke o preispitivanju mere pritvora/, 6. april 2022; IA008/F00004, panel Apelacionog suda, *Consolidated Decision on Nasim Haradinaj's Appeals Against Decisions on Review of Detention* /Objedinjena odluka po žalbama Nasima Haradinaja na odluke o preispitivanju mere pritvora/, 6. april 2022.

¹² F00586, specijalizovani tužilac, *Prosecution Consolidated Submissions for Review of Detention* /Objedinjeno izjašnjenje tužilaštva za potrebe preispitivanja mere pritvora/ (u daljem tekstu: izjašnjenje tužilaštva), 7. april 2022.

5. Dana 14. aprila 2022. Haradinajeva odbrana je odgovorila na izjašnjenje tužilaštva (u daljem tekstu: izjašnjenje odbrane).¹³

II. IZNETA ARGUMENTACIJA

6. Tužilaštvo tvrdi da je i dalje neophodno da g. Haradinaj ostane u pritvoru, budući da razlozi iz kojih je pritvor naložen i dalje postoje.¹⁴ Tužilaštvo tvrdi da su, s obzirom na to da je izvođenje dokaza u ovom predmetu završeno i da se izricanje prvostepene presude očekuje u najskorijem roku, opasnosti iz člana 41(6)(b) i dalje jednako visoke da opravdavaju produženje pritvora i da se ne mogu dovoljno umanjiti nikakvim uslovima.¹⁵

7. Haradinajeva odbrana tvrdi da je dalje zadržavanje g. Haradinaja u pritvoru nepotrebna i nesrazmerna mera.¹⁶ Tužilaštvo nije jasno navelo faktore rizika na strani g. Haradinaja, niti su obelodanjeni dokazi zbog kojih on ne bi smeo da bude privremeno pušten na slobodu, bilo uz nametanje adekvatnih razumnih uslova, bilo bez njih.¹⁷ Zato Haradinajeva odbrana tvrdi da ne postoji valjan osnov za dalje produžavanje mere pritvora za g. Haradinaja.¹⁸

III. MERODAVNO PRAVO

8. Član 41(6)(a) i (b) Zakona predviđa da Specijalizovana veća određuju pritvor jedino kada postoji osnovana sumnja da je lice izvršilo krivično delo iz nadležnosti Specijalizovanih veća i kada postoje jasni osnovi da se veruje: (i) da postoji opasnost od bekstva; (ii) da će to lice ometati tok krivičnog postupka, ili (iii) da će

¹³ F00591, Haradinajeva odbrana, *Defence Reply to Prosecution Consolidated Submissions for Review of Detention* /Odgovor odbrane na objedinjeno izjašnjenje za potrebe preispitivanja mere pritvora/ (u daljem tekstu: izjašnjenje odbrane), 14. april 2022.

¹⁴ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 1, 3–16.

¹⁵ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 1, 17–19.

¹⁶ Izjašnjenje odbrane, stav 4.

¹⁷ Izjašnjenje odbrane, stav 24.

¹⁸ Izjašnjenje odbrane, stav 25.

ponoviti krivično delo, dovršiti pokušano krivično delo ili izvršiti krivično delo kojim preti.

9. Član 41(12) Zakona predviđa alternativne mere kako bi se sprečile ili umanjile te opasnosti, uključujući, između ostalog, puštanje na slobodu uz kauciju, kućni pritvor, obećanje optuženog da neće napustiti mesto boravka i zabranu približavanja određenim mestima ili licima.

10. Prema članu 41(10) Zakona i pravilu 57(2) Pravilnika, do pravnosnažnosti presude ili puštanja na slobodu, po isteku dva meseca od poslednje odluke o pritvoru, panel razmatra da li još uvek postoje razlozi za sudski pritvor, te ga produžava ili ukida.¹⁹

11. Iako nije dužan da daje svoje mišljenje o faktorima o kojima je već odlučeno u inicijalnoj odluci o pritvaranju, panel mora da razmotri te razloge ili okolnosti i utvrdi da li oni još uvek postoje kako bi se uverio da, u vreme preispitivanja odluke, osnovi za dalji pritvor postoje i dalje.²⁰ Da bi to učinio, panel mora da oceni *proprio motu* da li je i dalje uveren da je, u vreme preispitivanja i u konkretnim okolnostima predmeta kada se to preispitivanje vrši, pritvor optuženog i dalje opravdan.²¹ U svakom slučaju, od panela se ne može očekivati da se bavi tvrdnjama kojima se samo ponavljaju argumenti koje je on već razmotrio u ranijim odlukama.²²

12. Iako se preispitivanje pritvora na svaka dva meseca ne svodi samo na pitanje da li je u okolnostima predmeta došlo do kakve promene, takva promena ipak

¹⁹ V. takođe odluku po Haradinajevoj žalbi u vezi s preispitivanjem pritvora, stav 55.

²⁰ Odluka po Haradinajevoj žalbi u vezi s preispitivanjem pritvora, stav 55.

²¹ KSC-BC-2020-06, IA008-F00004, panel Apelacionog suda, *Public Redacted Version of Decision on Kadri Veseli's Appeal Against Decision on Review of Detention* /Javna redigovana verzija odluke po žalbi Kadrija Veseljija na odluku o preispitivanju mere pritvora/ (u daljem tekstu: odluka o Veseljijevoj žalbi na produženje pritvora), 1. oktobar 2021, stav 14.

²² KSC-BC-2020-06, IA006/F00005/RED, panel Apelacionog suda, *Public Redacted Version of Decision on Jakup Krasniqi's Appeal Against Decision on Review of Detention* /Javna redigovana verzija odluke po žalbi Jakupa Krasničija na odluku o preispitivanju mere pritvora /, 1. oktobar 2021, stav 17.

može biti od presudnog značaja i panel je mora uzeti u obzir bilo *proprio motu* bilo ako mu je predoči strana u postupku.²³

IV. DISKUSIJA

13. Najpre, panel podseća da se, u skladu s članom 21(3) Zakona, u svakom ispitivanju produženja pritvora mora poći od pretpostavke nevinosti.²⁴ Pritvor se ne može olako produžavati, a teret dokazivanja neophodnosti pritvora snosi tužilaštvo.²⁵ Gospodin Haradinaj nema obavezu da pokaže postojanje razloga koji nalažu njegovo puštanje na slobodu.²⁶

14. Dalje, panel ima u vidu događaje u postupku od poslednje odluke o preispitivanju mere pritvora (strane u postupku su dostavile završne podneske i iznele završnu reč, a pretres je završen), pa je panel te faktore uzeo u obzir prilikom donošenja ove odluke.

A. OSNOVANA SUMNJA

15. Tužilaštvo iznosi da je panel već zaključio da postoji osnovana sumnja u smislu člana 41(6)(a) Zakona, a da je, pre toga, sudija za prethodni postupak u odluci o potvrđivanju optužnice zaključio da postoji i veći stepen sumnje – „dobro

²³ Odluka o Veseljijevoj žalbi na produženje pritvora, stav 15.

²⁴ Deveta odluka o pritvoru, stav 22; osma odluka o pritvoru, stav 20; sedma odluka o pritvoru, stav 13. V. takođe, mada u vezi s pritvorom pre početka suđenja, KSC-BC-2020-06, IA004-F00005/RED, panel Apelacionog suda, *Public Redacted Version of Decision on Hashim Thaçi's Appeal Against Decision on Interim Release* /Javna redigovana verzija odluke o žalbi Hašima Tačija na odluku o privremenom puštanju na slobodu/ (u daljem tekstu: odluka o Tačijevoj žalbi), 30. april 2021, stav 17. V. takođe KSC-BC-2020-05, F00158, pretresni panel I, *Fifth Decision on Review of Detention* /Peta odluka o preispitivanju pritvora/, 23. jul 2021, stav 14.

²⁵ Deveta odluka o pritvoru, stav 22; osma odluka o pritvoru, stav 20; sedma odluka o pritvoru, stav 13. V. takođe odluku o Tačijevoj žalbi, stav 17.

²⁶ Deveta odluka o pritvoru, stav 22; osma odluka o pritvoru, stav 20; sedma odluka o pritvoru, stav 13. V. takođe KSC-CC-PR-2017-01, F00004, Specijalizovano veće Ustavnog suda, *Judgment on the Referral of the Rules of Procedure and Evidence Adopted by Plenary on 17 March 2017* /Odluka po zahtevu za ocenu ustavnosti Pravilnika o postupku i dokazima usvojenog na plenarnoj sednici 17. marta 2017./ (u daljem tekstu: odluka Specijalizovanog veća Ustavnog suda od 26. aprila 2017), 26. april 2017, stav 115.

utemeljena sumnja“, što je ovaj panel i potvrdio u odluci na osnovu pravila 130 Pravilnika.²⁷ Tužilaštvo dodaje da su od donošenja poslednje odluke o preispitivanju mere pritvora izneti svi preostali dokazi i da u njima nema ničeg što bi negiralo zaključak da i dalje postoji osnovana sumnja u smislu člana 41(6)(a) Zakona.²⁸

16. Haradinajeva odbrana tvrdi da je Evropski sud za ljudska prava (dalje u tekstu: ESLjP) zauzeo jasan stav da po isteku izvesnog vremenskog perioda postojanje osnovane sumnje više nije dovoljno i da u takvim slučajevima produženje mere lišavanja slobode može biti opravdano samo ako postoje realni pokazatelji istinskog opšteg interesa koji je jači od prava pojedinca na slobodu, bez obzira na pretpostavku nevinosti.²⁹ Haradinajeva odbrana dodaje i da, prema sudskoj praksi MKSJ, dodatni dokazi o „nepobitnim činjenicama“ koje optuženi izvede tokom suđenja spadaju u činjenice i okolnosti koje se moraju uzeti u obzir prilikom razmatranja neophodnosti daljeg zadržavanja u pritvoru, mada se to čini „letimično, pošto to nije pravi trenutak da se razmatra suština spora“.³⁰ Haradinajeva odbrana smatra da tužilaštvo nije iznelo ni relevantne ni dovoljne razloge za produženje pritvora, kao i da i dalje iznosi iste apstraktne i šablonske tvrdnje.³¹

17. Što se tiče tvrdnje za koju se Haradinajeva odbrana poziva na sudsku praksu ESLjP, panel je u jednoj ranijoj odluci već zaključio da je Haradinajeva odbrana u vezi s istim argumentom previdela da su dve tačke člana 41(6) Zakona u skladu sa sudskom praksom ESLjP, jer se članom 41(6) zahteva, prvo, dalje postojanje „osnovane sumnje“ i, drugo, postojanje „relevantnih“ i „dovoljnih“ razloga za

²⁷ Izjašnjenje tužilaštva, stav 3.

²⁸ Izjašnjenje tužilaštva, stav 4.

²⁹ Izjašnjenje odbrane, stav 6.

³⁰ Izjašnjenje odbrane, stav 7.

³¹ Izjašnjenje odbrane, stav 8.

produženje mere pritvora.³² Panel je već konstatovao da Haradinajeva odbrana ignoriše to što je ovaj panel u svojim ranijim odlukama o produženju pritvora dosledno primenjivao ta dva uslova i preispitivao ih.³³ Panel će se i u ovoj odluci držati istog tog pristupa. Što se tiče sudske prakse MKSJ o „nepobitnim činjenicama“ koje optuženi izvede tokom suđenja, panel je, gde je to bilo relevantno, uzimao u obzir sve što se u pretresnom postupku dogodilo od poslednje odluke o preispitivanju mere pritvora, i tog će se pristupa držati i u ovoj odluci.³⁴

18. Panel podseća da je sudija za prethodni postupak potvrdio optužnicu protiv g. Haradinaja zaključivši da postoji „dobro utemeljena sumnja“ u smislu člana 39(2) Zakona da je izvršio krivična dela iz nadležnosti Specijalizovanih veća. Dalje treba imati na umu da je kriterijum „dobro utemeljene sumnje“, koji mora biti ispunjen za potvrđivanje optužnice, nužno viši od kriterijuma „osnovane sumnje“, koji je pretpostavka za produženje pritvora.³⁵ Osim toga, panel Apelacionog suda potvrdio je zaključak ovog panela da optuženi mora da odgovori na optužbe iznete u svim tačkama optužnice,³⁶ što ide u prilog zaključku da i dalje postoji osnovana sumnja u smislu člana 41(6)(a) Zakona.³⁷ Panel ponavlja i da, nevezano s konačnom odlukom o optužbama, dokazi koje strane u postupku izvedu do okončanja dokaznog postupka ne dovode u pitanje zaključak da i dalje postoji

³² Deveta odluka o pritvoru, stav 26.

³³ Deveta odluka o pritvoru, stav 26.

³⁴ Deveta odluka o pritvoru, stav 23; osma odluka o pritvoru, stav 21.

³⁵ Objedinjena odluka o žalbi na produženje pritvora, stav 29; deveta odluka o pritvoru, stav 27; osma odluka o pritvoru, stav 24. V. takođe odluku o Veseljijevoj žalbi na produženje pritvora, stav 21; F00074/RED, pretpretresni sudija, *Public Redacted Version of the Decision on the Confirmation of the Indictment* /Javna redigovana verzija odluke o potvrđivanju optužnice/ (u daljem tekstu: odluka o potvrđivanju optužnice), 11. decembar 2020, stav 28.

³⁶ F00450, panel, *Decision on the Defence Motions to Dismiss Charges* /Odluka po zahtevima odbrane za odbacivanje optužbi/, 26. novembar 2021, stavovi 41, 49, 58, 67, 76, 84, 88.

³⁷ Objedinjena odluka o žalbi na produženje pritvora, stavovi 29-30, deveta odluka o pritvoru, stav 27, osma odluka o pritvoru, stav 25.

osnovana sumnja u smislu člana 41(6)(a) Zakona.³⁸ Prema rečima panela Apelacionog suda, to što se panel pozvao na svoju odluku prema pravilu 130 Pravilnika i ovaj poslednji zaključak pokazuju da je panel razmotrio sve dokaze koji su mu bili predočeni u trenutku kad je donosio prethodne dve odluke o preispitivanju mere pritvora.³⁹ Panel smatra da u međuvremenu nisu nastupile nove okolnosti koje bi se odrazile na te konstatacije.

19. S obzirom na navedeno, panel se uverio da u vezi s g. Haradinajem i dalje postoji osnovana sumnja iz člana 41(6)(a) Zakona.

B. NEOPHODNOST PRITVORA

20. Kad je reč o osnovima za produženje pritvora, u članu 41(6)(b) Zakona navode se tri moguća osnova (tri rizika) za zaključak da je pritvor neophodan.⁴⁰ Ti osnovi moraju biti „jasni“, u smislu da moraju biti jasno izloženi, uz navođenje relevantnih informacija ili dokaza.⁴¹ Drugim rečima, kriterijum koji tužilaštvo treba da zadovolji jeste da za bilo koji od tih rizika pokaže da postoje jasni osnovi da se veruje da on postoji.⁴² U odluci o produžetku pritvora, panel mora da iznese detaljno obrazloženje i pozove se na konkretne osnove.⁴³ Prilikom utvrđivanja da li postoji bilo koji od osnova iz člana 41(6)(b) Zakona za držanje u pritvoru treba

³⁸ Deveta odluka o pritvoru, stav 27.

³⁹ Objedinjena odluka o žalbi na produženje pritvora, stavovi 29-30.

⁴⁰ Deveta odluka o pritvoru, stav 29; osma odluka o pritvoru, stav 27; sedma odluka o pritvoru, stav 17. V. takođe ECtHR, *Buzadji v. the Republic of Moldova* [GC], [no. 23755/07](#), 5. jul 2016, stav 88; ECtHR, *Zohlandt v. the Netherlands*, [no. 69491/16](#), 9. februar 2021, stav 50; ECtHR, *Grubnyk v. Ukraine*, [no. 58444/15](#), 17. septembar 2020, stav 115; ECtHR, *Korban v. Ukraine*, [no. 26744/16](#), 4. jul 2019, stav 155.

⁴¹ Deveta odluka o pritvoru, stav 29; osma odluka o pritvoru, stav 27; sedma odluka o pritvoru, stav 17. V. takođe član 19.1.30 Zakona o krivičnom postupku Kosova iz 2012, zakon br. 04/L-123, pod izrazom „jasno“ misli se na to da „strana koja daje informacije ili dokaz mora da detaljno navede informacije ili dokaz o kome govori“; odluka o Tačijevoj žalbi, stav 23.

⁴² Deveta odluka o pritvoru, stav 29; osma odluka o pritvoru, stav 27; sedma odluka o pritvoru, stav 17. V. takođe KSC-BC-2020-05, F00127, pretresni panel I, *Fourth Decision on Review of Detention* /Četvrta odluka o preispitivanju mere pritvora/, 25. maj 2021, stav 15.

⁴³ Deveta odluka o pritvoru, stav 29; osma odluka o pritvoru, stav 27; sedma odluka o pritvoru, stav 17. V. takođe odluku o Tačijevoj žalbi, stav 22.

pokazati da je manje nego izvesno ali više nego tek moguće da će neka od tih opasnosti i nastupiti.⁴⁴

1. Opasnost od bekstva

21. Tužilaštvo tvrdi da postoji opasnost da će g. Haradinaj pobeći, budući da je on u svom svedočenju izjavio da je objavio pakete dokumenata jer se protivi radu Specijalizovanih veća i da on taj sud ne priznaje.⁴⁵ Tužilaštvo tvrdi da g. Haradinaj, kao bivši potpredsednik Udruženja ratnih vojnih veterana Oslobodilačke vojske Kosova (dalje u tekstu: Udruženje ratnih veterana OVK), može da računa na resurse te organizacije i pomoć ukoliko pokuša da pobjegne.⁴⁶ Tužilaštvo dodaje i da g. Haradinaj zna da se uskoro očekuje izricanje presude, te da mogućnost da bude osuđen predstavlja dosad najjači motiv za bekstvo.⁴⁷ Osim toga, tužilaštvo smatra i da Haradinajeva nekooperativnost prilikom hapšenja takođe ukazuje na opasnost da će on pobeći.⁴⁸

22. Haradinajeva odbrana odgovara da tužilaštvo treba da ima u vidu da se opasnost od bekstva ne može meriti samo težinom moguće kazne⁴⁹ i dodaje da postoji čitav niz faktora koji g. Haradinaja ne motivišu na bekstvo: g. Haradinaj ima porodicu, uzorno se vlada, ugledna je ličnost na Kosovu i ima mrežu bliskih saradnika i u Udruženju ratnih veterana OVK i van njega.⁵⁰ Što se tog potonjeg tiče, Haradinajeva odbrana dodaje da je g. Haradinaj na funkciji potpredsednika Udruženja ratnih veterana OVK poštovao principe pravne države i da ima pravo

⁴⁴ Deveta odluka o pritvoru, stav 29; osma odluka o pritvoru, stav 27; sedma odluka o pritvoru, stav 17. V. takođe odluku o Tačijevoj žalbi, stav 22.

⁴⁵ Izjašnjenje tužilaštva, stav 7.

⁴⁶ Izjašnjenje tužilaštva, stav 8.

⁴⁷ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 9, 11.

⁴⁸ Izjašnjenje tužilaštva, stav 10.

⁴⁹ Izjašnjenje odbrane, stavovi 10, 12.

⁵⁰ Izjašnjenje odbrane, stav 11.

da slobodno izrazi svoje mišljenje o radu Specijalizovanih veća.⁵¹ Dalje, Haradinajeva odbrana upućuje na praksu ESLJP, koji je zaključio da se opasnost od bekstva umanjuje s protokom vremena provedenog u pritvoru i da se dug boravak u pritvoru ne može pravdati samo pozivanjem na „raspoložive dokaze”.⁵² I na kraju, Haradinajeva odbrana tvrdi da tužilaštvo nije uzelo u obzir Haradinajevo vladanje tokom suđenja, kao ni to što on i dalje negira tvrdnje da je prilikom hapšenja pokušao da pobjegne i po hapšenju odbijao da saraduje.⁵³

23. Panel podseća na to da je u devetoj odluci o pritvoru i u osmoj odluci o pritvoru zaključio da bi se opasnost da će g. Haradinaj pobeći mogla umanjiti uvođenjem drugih mogućih mera.⁵⁴ Panel je već odbacio tvrdnju tužilaštva da svedočenje g. Haradinaja o razlozima iz kojih je objavio pakete dokumenata i njegovo mišljenje o Specijalizovanim većima ukazuju na povećanu opasnost od bekstva.⁵⁵ Osim toga, panel je već utvrdio i da činjenica da se izricanje presude očekuje u skorije vreme može biti faktor koji uvećava opasnost od bekstva, ali da panel nije u poziciji da analizira kako g. Haradinaj u ovoj fazi postupka ocenjuje svoje izgleda, te da stoga ne može da zaključi da predstojeće izricanje presude povećava opasnost da će g. Haradinaj pobeći.⁵⁶ Ukoliko tužilaštvo ne iznese dalje argumente u vezi s ovom odlukom, panel, iako ne može u potpunosti da isključi mogućnost da bi g. Haradinaj mogao pobeći ukoliko bude pušten na slobodu, i dalje smatra da se takva potencijalna opasnost u dovoljnoj meri može umanjiti uvođenjem alternativnih mera.

24. Stoga panel zaključuje da se produženje mere pritvora izrečene g. Haradinaju ne može pravdati opasnošću od bekstva.

⁵¹ Izjašnjenje odbrane, stavovi 11, 14.

⁵² Izjašnjenje odbrane, stav 13.

⁵³ Izjašnjenje odbrane, stavovi 15–16.

⁵⁴ Deveta odluka o pritvoru, stav 32; osma odluka o pritvoru, stav 31.

⁵⁵ Deveta odluka o pritvoru, stav 32.

⁵⁶ Deveta odluka o pritvoru, stav 32.

2. Opasnost od ometanja postupka

25. Tužilaštvo tvrdi da dokazi o Haradinajevim postupcima tokom septembra 2020. godine pokazuju da je on realno bio spreman i kadar da ometa dalji tok postupka pred Specijalizovanim većima.⁵⁷ Tužilaštvo dodaje da g. Haradinaj sad zna sve poverljive informacije iznete tokom suđenja.⁵⁸ Kad se to sagleda u kontekstu zastrašivanja svedoka, koje je u ranijim predmetima vezanim za Kosovo bilo redovna pojava, opasnost da će optuženi distribuirati poverljive informacije nikad nije bila veća, smatra tužilaštvo.⁵⁹

26. Haradinajeva odbrana odgovara da se tvrdnja da postoji opasnost da će optuženi ometati valjano odvijanje postupka mora potkrepiti činjeničnim dokazima.⁶⁰ Odbrana tvrdi da tužilaštvo to nije učinilo, već da samo ukazuje na „zastrašivanje svedoka, koje je u ranijim predmetima na Kosovu bilo redovna pojava“, ali da pri tom ne uzima u obzir protivrečne tvrdnje koje je izneo svedok W04842.⁶¹

27. Panel podseća na zaključak sudije za prethodni postupak da postoji dobro utemeljena sumnja da je g. Haradinaj, između ostalog: (i) namerno učestvovao u nedozvoljenom širenju zaštićenih informacija i pretio (potencijalnim) davaocima informacija;⁶² (ii) u više navrata objavljivao dokumente povezane sa tužilaštvom i SIRG-om koji su primljeni u Udruženju ratnih veterana OVK,⁶³ u kojima se,

⁵⁷ Izjašnjenje tužilaštva, stav 12.

⁵⁸ Izjašnjenje tužilaštva, stav 13.

⁵⁹ Izjašnjenje tužilaštva, stav 14.

⁶⁰ Izjašnjenje odbrane, stav 17.

⁶¹ Izjašnjenje odbrane, stav 18.

⁶² Odluka o potvrđivanju optužnice, stavovi 100, 102–103, 105, 108–109, 111–113, 115–117.

⁶³ Odluka o potvrđivanju optužnice, stavovi 101–102, 106, 108. V. takođe F00009/RED/A01, specijalizovani tužilac, *Annex 1 to Request for Arrest Warrants and Related Orders /Prilog 1 uz zahtev za izdavanje naloga za hapšenje i povezanih naloga/* (u daljem tekstu: prilog 1 uz zahtev tužilaštva za izdavanje naloga za hapšenje), 1. oktobar 2020, str. 8–9, 11; druga odluka o pritvoru, stav 38; treća odluka o pritvoru, stav 34; peta odluka o pritvoru, stav 21.

između ostalog, navode imena (potencijalnih) davalaca informacija;⁶⁴ (iii) iznosio razne optužbe na račun lica koja su bila u kontaktu sa SIRG-om, odnosno tužilaštvom;⁶⁵ (iv) podsticao je druge da šire takve informacije i izjavio da želi da diskredituje rad Specijalizovanih veća;⁶⁶ i (v) u više navrata izjavio da će nastaviti da širi dokumente povezane sa tužilaštvom i SIRG-om, iako je sudija pojedinac to zabranio u nalogima koje je izdao Udruženju ratnih veterana OVK.⁶⁷ Iako se prilikom razmatranja nastavka pritvora uvek polazi od pretpostavke da je optuženi nevin, s obzirom na prirodu dobro utemeljene sumnje u ovom predmetu⁶⁸ panel pobrojane konstatacije uzima u obzir kada utvrđuje da li ima jasnih osnova za uverenje da postoji opasnost da će g. Haradinaj, ako bude pušten na slobodu, ometati ovaj postupak.

28. Osim toga, panel je već zaključio da je g. Haradinaj, samim tim što je učestvovao u suđenju, saznao brojne poverljive informacije.⁶⁹ Što se tiče svedočenja u kom je Haradinaj rekao da će objaviti sav materijal SIRG-a, Specijalizovanog tužilaštva ili Specijalizovanih veća koji dospe u Udruženje ratnih veterana OVK, panel je već zaključio da će dokazna vrednost te izjave morati da se oceni u kontekstu svih dokaza na kraju postupka, ali za potrebe utvrđivanja opasnosti iz člana 41(6)(b)(ii) Zakona potvrđuje da se g. Haradinaj ranije zaklinjao

⁶⁴ Odluka o potvrđivanju optužnice, stav 106.

⁶⁵ Odluka o potvrđivanju optužnice, stavovi 111, 115.

⁶⁶ Odluka o potvrđivanju optužnice, stavovi 101, 108, 120. V. takođe prilog 1 uz zahtev tužilaštva za izdavanje nalogâ za hapšenje, str. 10–11, 14–17, 20, 24; druga odluka o pritvoru, stav 38; treća odluka o pritvoru, stav 34; peta odluka o pritvoru, stav 21.

⁶⁷ Odluka o potvrđivanju optužnice, stavovi 101–102, 106–108. V. takođe F00005, sudija pojedinac, *Urgent Decision Authorising a Seizure* /Hitna odluka kojom se odobrava plenidba /, 7. septembar 2020, stav 22; F00007, sudija pojedinac, *Decision Authorising a Seizure* /Odluka kojom se odobrava plenidba/, 17. septembar 2020, stav 22; prilog 1 uz zahtev tužilaštva za izdavanje nalogâ za hapšenje, str. 5–6; F00009/RED/A02, specijalizovani tužilac, *Annex 2 to Request for Arrest Warrants and Related Orders* /Prilog 2 uz zahtev tužilaštva za izdavanje nalogâ za hapšenje i povezanih naloga/, 1. oktobar 2020, str. 8.

⁶⁸ Objedinjena odluka o žalbi na produženje pritvora, stav 45.

⁶⁹ Objedinjena odluka o žalbi na produženje pritvora, stavovi 43, 46–47; deveta odluka o pritvoru, stav 37.

da će to učiniti, kao i da su i pretpretresni sudija i ovaj panel to primili k znanju.⁷⁰ Dalje, panel potvrđuje i svoj zaključak da bi g. Haradinaj, kao bivši potpredsednik Udruženja ratnih veterana OVK, ukoliko bi bio pušten na slobodu, imao mogućnosti da, obraćanjem medijima ili uz pomoć drugih lica iz Udruženja ratnih veterana OVK, distribuira informacije koje je primio u postupku obelodanjivanja ili bilo koji drugi zaštićeni materijal koji bi dobio nakon puštanja na slobodu.⁷¹

29. Sa stanovišta panela, i suprotno onom što tvrdi Haradinajeva odbrana, tužilaštvo u svom izjašnjenju ne navodi samo „zastrašivanje svedoka, koje je u ranijim predmetima na Kosovu bilo redovna pojava“, već pre svega ukazuje na Haradinajevu spremnost i sposobnost da distribuira poverljive informacije. U svakom slučaju, a to se jasno vidi iz gornjeg razmatranja, panel se u analizi opasnosti iz člana 41(6)(b)(ii) Zakona nije ograničio samo na tvrdnju da je u ranijim predmetima na Kosovu zastrašivanje svedoka bilo redovna pojava. To, dalje, znači da eventualni dalji problemi vezani za pouzdanost svedočenja svedoka W04842 ne bi mogli da se odraze na stav koji panel mora da zauzme za potrebe ove odluke, a koji se, opet, neće odraziti na zaključke o tom svedoku koje će panel izvesti kad bude donosio presudu. Što se tiče dokaza koje je tužilaštvo izvelo o optužbama iz potvrđene optužnice a koje Haradinajeva odbrana osporava, panel podseća da preispitivanje mere pritvora ne služi za raspravu o suštini spora i korpusu dokaza izvedenih na suđenju.⁷²

30. S obzirom na navedeno, panel smatra da i dalje postoje jasni osnovi da se veruje da bi g. Haradinaj, ukoliko bi bio pušten, ometao postupak tako što bi distribuira, odnosno omogućio distribuiranje poverljivih i zaštićenih informacija, što bi po svedoke, žrtve ili saučesnike predstavljalo pretnju ili pritisak.

⁷⁰ Deveta odluka o pritvoru, stav 37.

⁷¹ Deveta odluka o pritvoru, stav 38; sedma odluka o pritvoru, stav 23; šesta odluka o pritvoru, stavovi 27-28; peta odluka o pritvoru, stav 17; prva odluka o pritvoru, stav 17.

⁷² Objedinjena odluka o žalbi na produženje pritvora, stav 44.

3. Opasnost od vršenja krivičnih dela

31. Tužilaštvo podseća da se g. Haradinaj zarekao da će i dalje distribuirati informacije iz SIRG-a odnosno tužilaštva, što ukazuje na opasnost da bi on to nastavio da radi i kad bi bio pušten na slobodu.⁷³ S obzirom na postupke g. Haradinaja u ranijim prilikama kad je dobijao poverljive informacije, tužilaštvo smatra da se s razlogom može verovati da je njegovo zadržavanje u pritvoru i dalje neophodno kako bi se sprečilo vršenje novih krivičnih dela.⁷⁴

32. Haradinajeva odbrana odgovara da se dalje zadržavanje g. Haradinaja u pritvoru zbog opasnosti od vršenja novih krivičnih dela mora zasnivati na opasnosti koja je uverljiva u kontekstu prilika u ovom predmetu.⁷⁵ Odbrana tvrdi da tužilaštvo samo van konteksta ponavlja svoje bojazni bi g. Haradinaj mogao distribuirati informacije kojima on uopšte nema pristupa.⁷⁶

33. Panel podseća na svoje zaključke u vezi s opasnošću od ometanja postupka i, konkretno, ranijim postupcima g. Haradinaja, uključujući činjenicu da se nedavno, tokom svedočenja, zarekao da će nastaviti da objavljuje informacije povezane sa SIRG-om/tužilaštvom/Specijalizovanim većima. Osim toga, i suprotno tvrdnji odbrane da g. Haradinaj nema pristupa informacijama koje bi se mogle distribuirati, g. Haradinaj je, kako je već rečeno, samim tim što je učestvovao u suđenju saznao brojne poverljive informacije. Na osnovu toga panel zaključuje da i dalje postoje jasni osnovi da se veruje da će g. Haradinaj, ukoliko bude pušten, izvršiti krivična dela, bilo da ponovi ona za koja je već optužen, bilo da izvrši ona kojima je pretio. Panel ponavlja da se ovim zaključkom, donetim na osnovu kriterijuma da moraju postojati „jasni osnovi da se veruje“, ne prejudicira presuda

⁷³ Izjašnjenje tužilaštva, stav 15.

⁷⁴ Izjašnjenje tužilaštva, stav 16.

⁷⁵ Izjašnjenje odbrane, stav 19.

⁷⁶ Izjašnjenje odbrane, stav 20.

po optužbama koju će panel doneti nakon što sasluša i oceni sve relevantne dokaze i argumente koje strane u postupku budu iznele na suđenju.⁷⁷

4. Zaključak

34. Panel zaključuje da i dalje postoji opasnost da će g. Haradinaj, ukoliko bude pušten na slobodu, ometati postupak u ovom predmetu i izvršiti krivična dela, u smislu da će ponoviti dela za koja je optužen ili izvršiti dela kojima je pretio. Panel će sada razmotriti da li se te opasnosti mogu na odgovarajući način otkloniti nekim alternativnim merama.

C. DRUGE MERE UMESTO MERE PRITVORA

35. U članu 41(12) Zakona predviđa se niz mera kako bi se osiguralo prisustvo optuženog na suđenju, sprečilo ponavljanje krivičnih dela ili obezbedilo uspešno vođenje postupka.⁷⁸ Panel podseća da se pritvor produžava samo ako nema alternativnih, objektivno raspoloživih blažih mera kojima se dovoljno mogu umanjiti opasnosti iz člana 41(6)(b) Zakona.⁷⁹ Panel stoga mora *proprio motu* da razmotri sve objektivne alternativne mere koje se mogu uvesti, a ne samo one koje iznesu odbrana ili tužilaštvo.⁸⁰

⁷⁷ Deveta odluka o pritvoru, stav 43; osma odluka o pritvoru, stav 40; sedma odluka o pritvoru, stav 26; šesta odluka o pritvoru, stav 29.

⁷⁸ Član 41(12) Zakona; šesta odluka o pritvoru, stav 25

⁷⁹ Deveta odluka o pritvoru, stav 45; osma odluka o pritvoru, stav 42; sedma odluka o pritvoru, stav 28; šesta odluka o pritvoru, stav 31. V. takođe odluku Specijalizovanog veća Ustavnog suda od 26. aprila 2017, stav 114; KSC-CC-PR-2020-09, F00006, Specijalizovano veće Ustavnog suda, *Judgment on the Referral of Amendments to the Rules of Procedure and Evidence Adopted by the Plenary on 29 and 30 April 2020* /Odluka po zahtevu za ocenu ustavnosti izmena i dopuna Pravilnika o postupku i dokazima usvojenih na plenarnoj sednici 29. i 30. aprila 2020/ (u daljem tekstu: odluka Specijalizovanog veća Ustavnog suda od 22. maja 2020), 22. maj 2020, stav 70. V. takođe ECtHR, *Buzadji v. the Republic of Moldova* [GC], [no. 23755/07](#), 5. jul 2016, stav 87 *in fine*; ECtHR, *Idalov v. Russia* [GC], [no. 5826/03](#), 22. maj 2012, stav 140 *in fine*.

⁸⁰ Deveta odluka o pritvoru, stav 45; osma odluka o pritvoru, stav 42; sedma odluka o pritvoru, stav 28; šesta odluka o pritvoru, stav 31. V. takođe KSC-BC-2020-06, IA003/F00005/RED, panel Apelacionog suda, *Public Redacted Version of Decision on Rexhep Selimi's Appeal Against Decision on Interim Release*

36. Kako je to zaključio panel Apelacionog suda, prilikom ocene pitanja (i) da li se alternativne mere mogu delotvorno sprovesti i (ii) da li se predloženim uslovima mogu dovoljno umanjiti utvrđene opasnosti iz člana 41(6)(b), nadležni panel mora da ispita sprovodivost tih alternativnih mera.⁸¹

1. Argumenti strana u postupku

37. Tužilaštvo podseća na to da je već iznelo svoj stav da uslovi pritvora koje predlaže policija Kosova⁸² nisu dovoljni i da policija Kosova njih nije u stanju da sprovede efikasno.⁸³ Tužilaštvo tvrdi da se od poslednje odluke o preispitivanju mere pritvora naovamo nije promenilo ništa što bi se odrazilo na tu analizu ili na zaključak da predloženi uslovi ne bi u dovoljnoj meri umanjili opasnosti iz člana 41(6)(b) Zakona.⁸⁴ Tužilaštvo smatra da se samo u okviru sistema nadzora komunikacija kakav postoji u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća komunikacije g. Haradinaja mogu efikasno kontrolisati i na taj način dovoljno umanjiti opasnosti.⁸⁵

38. Haradinajeva odbrana tvrdi da se g. Haradinaj uzorno vlada, a da tužilaštvo iznosi neubedljive razloge.⁸⁶ Zato Haradinajeva odbrana ponavlja tvrdnje u kojima se pozvala na sudsku praksu ESLjP-a.⁸⁷

/Javna redigovana verzija odluke po žalbi Redžepa Seljimija na odluku o privremenom puštanju na slobodu/ (u daljem tekstu: odluka o Seljimijevoj žalbi), 30. april 2021, stav 86; KSC-BC-2020-05, F00127, pretresni panel I, *Fourth Decision on Review of Detention* /Četvrta odluka o preispitivanju mere pritvora/, 25. maj 2021, stav 24.

⁸¹ Odluka o Veseljijevoj žalbi na produženje pritvora, stavovi 48–53.

⁸² F00449, *Reply to Request number KSC-BC-2020-07, dated 22 October 2021* /Replika na zahtev broj KSC-BC-2020-07, od 22. oktobra 2021/, 25. novembar 2021, poverljivo.

⁸³ Izjašnjenje tužilaštva, stav 18.

⁸⁴ Izjašnjenje tužilaštva, stav 19.

⁸⁵ Izjašnjenje tužilaštva, stav 19.

⁸⁶ Izjašnjenje odbrane, stav 21.

⁸⁷ Izjašnjenje odbrane, stav 21.

2. Zaključci panela

39. Panel će sad razmotriti pitanje da li postoje mere kojima bi se pomenute opasnosti mogle umanjiti.

(a) Opasnosti

40. Što se tiče opasnosti od bekstva, panel je u devetoj odluci o pritvoru i u osmoj odluci o pritvoru zaključio da se eventualna opasnost da će g. Haradinaja pobeći dovoljno dobro može umanjiti primenom mera koje je predložila policija Kosova (u daljem tekstu: predloženi režim mera).⁸⁸ Panel ponavlja zaključak da se predloženim režimom mera pružaju garancije da će se g. Haradinaj prijavljivati nadležnoj stanici policije, da će predati putne isprave, da neće moći da napusti zemlju i da će se vratiti u Specijalizovana veća kad god mu to bude naloženo kako bi prisustvovao sudskom postupku.⁸⁹ U tom smislu, panel je i dalje uveren da bi g. Haradinaj ostao u kućnom pritvoru ukoliko mu se to naloži i pridržavao se mera čiji je cilj praćenje njegovog mesta boravka. Panel zaključuje da se od poslednje odluke o preispitivanju mere pritvora prilike nisu promenile tako da bi to uticalo na ove zaključke.

41. Što se tiče opasnosti od ometanja sudskog postupka, panel je u devetoj odluci o pritvoru i u osmoj odluci o pritvoru zaključio da se nikakvim alternativnim merama, pa tako ni predloženim režimom mera, ne može dovoljno umanjiti opasnost da će g. Haradinaj ometati postupak tako što će distribuirati ili omogućiti distribuiranje poverljivih odnosno zaštićenih informacija i time pretiti ili uticati na svedoke, žrtve ili saučesnike.⁹⁰ Taj zaključak je potvrdio i panel Apelacionog suda.⁹¹ To što se Haradinajeva odbrana poziva na uzorno vladanje g. Haradinaja samo po sebi nije dovoljno da bi se ovaj zaključak revidirao, a o argumentima u

⁸⁸ V. gore, stav 23. V. takođe devetu odluku o pritvoru, stavovi 32, 50; osmu odluku o pritvoru, stavove 31, 52.

⁸⁹ Deveta odluka o pritvoru, stav 50; osma odluka o pritvoru, stav 52.

⁹⁰ Deveta odluka o pritvoru, stav 51; osma odluka o pritvoru, stav 77.

⁹¹ Objedinjena odluka o žalbi na produženje pritvora, stavovi 54–57.

kojima se odbrana poziva na sudsku praksu ESLJP-a već je bilo reči ranije u ovoj odluci. Dalje, panel smatra i da se od poslednje odluke o preispitivanju mere pritvora prilike nisu promenile tako da bi to uticalo na ove zaključke. Zato panel ponavlja zaključak da se samo u okviru sistema nadzora komunikacija kakav postoji u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća komunikacije g. Haradinaja mogu efikasno kontrolisati i na taj način dovoljno umanjiti opasnosti.⁹²

42. Što se tiče opasnosti od izvršenja novih krivičnih dela, panel ponavlja svoj stav da se, s obzirom na navedene zaključke o umanjivanju opasnosti od ometanja postupka, nikakvim alternativnim merama, pa tako ni predloženim režimom mera, ne može dovoljno umanjiti opasnost da g. Haradinaj izvrši krivična dela, bilo ponavljanjem onih koja mu se stavljaju na teret, bilo izvršenjem dela kojima je pretio.⁹³ Panel smatra da se od poslednje odluke o preispitivanju mere pritvora prilike nisu promenile tako da bi to uticalo na ove zaključke.

(b) Dodatne mere

43. Panel je već zaključio da se uvođenjem dodatnih mera ne može (i) obezbediti da predloženi režim mera bude delotvoran, (ii) a da se istovremeno poštuju prava većeg broja pojedinaca, uključujući članove porodice i poznanike optuženog, kao i bolničkog i drugog osoblja.⁹⁴

44. Panel smatra da se od poslednje odluke o preispitivanju mere pritvora prilike nisu promenile tako da bi to uticalo na ove zaključke, ili na zaključak da se dodatnim merama ne bi mogle umanjiti opasnosti iz člana 41(6)(b) Zakona.

45. Zato panel zaključuje da nema dodatnih mera koje bi panel mogao da naloži *proprio motu* a kojima bi dovoljno mogle da se umanje opasnosti.

⁹² Deveta odluka o pritvoru, stav 51; osma odluka o pritvoru, stavovi 86-87.

⁹³ Deveta odluka o pritvoru, stav 52; osma odluka o pritvoru, stav 78.

⁹⁴ Deveta odluka o pritvoru, stavovi 53-55; osma odluka o pritvoru, stav 83.

(c) Zaključak

46. S tim u skladu, panel zaključuje da se nijednom alternativnom merom ne mogu na odgovarajući način umanjiti opasnosti iz člana 41(6)(b)(ii)-(iii) Zakona povezane sa g. Haradinajem, te da se ni bilo koji dodatni uslovi koje bi postavio panel ne bi se odrazili na taj zaključak.

47. Kao što je panel već zaključio, komunikacije g. Haradinaja mogu se efikasno kontrolisati samo u okviru sistema nadzora komunikacija kakav postoji u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća, sa ciljem da se u dovoljnoj meri umanjí opasnost da će g. Haradinaj ometati postupak pred Specijalizovanim većima ili izvršiti nova krivična dela.

D. OPRAVDANOST PRITVORA

48. Tužilaštvo tvrdi da se u periodu od poslednje odluke o preispitivanju mere pritvora postupak u ovom predmetu vodio ekspeditivno, da je završeno izvođenje dokaza i da se izricanje prvostepene presude očekuje u najskorije vreme.⁹⁵ S obzirom na to da je pretres završen, da je zatražena duga zatvorska kazna i da bi puštanje optuženog na slobodu povuklo sa sobom znatne opasnosti, zadržavanje g. Haradinaja u pritvoru i dalje je opravdano i srazmerno.⁹⁶

49. Haradinajeva odbrana smatra da je zadržavanje g. Haradinaja u pritvoru nesrazmerno i neopravdano.⁹⁷ Tužilaštvo se ne bavi suštinom, već stalno samo prognozira dužinu konačne kazne, čime prejudicira osuđujuću presudu i oglašava se o načelo prezumpcije nevinosti.⁹⁸ Haradinajeva odbrana tvrdi da ništa ne ukazuje na veliku verovatnoću da bi g. Haradinaj mogao preduzeti išta čime bi ugrozio legitimne interese.⁹⁹

⁹⁵ Izjašnjenje tužilaštva, stav 21.

⁹⁶ Izjašnjenje tužilaštva, stav 22.

⁹⁷ Izjašnjenje odbrane, stav 22.

⁹⁸ Izjašnjenje odbrane, stav 22.

⁹⁹ Izjašnjenje odbrane, stav 23.

50. Kad je reč o dužini pritvora, panel podseća da je vreme provedeno u pritvoru faktor koji treba da uzme u obzir zajedno sa opasnostima iz člana 41(6)(b) Zakona kako bi utvrdio da li je, kada se svi faktori sagledaju, dalji pritvor neopravdan i lice mora da bude pušteno na slobodu.¹⁰⁰ Panel, dakle, ima obavezu da vodi računa o tome da vreme provedeno u pritvoru bude opravdano, uključujući vreme u pritvoru tokom suđenja.¹⁰¹

51. Panel primećuje da je g. Haradinaj od trenutka hapšenja u pritvoru proveo skoro devetnaest meseci. Dalje, panel napominje i da je za to vreme, a naročito tokom poslednja dva meseca, u predmetu bilo značajnih pomaka. Konkretno, u periodu od poslednje odluke o preispitivanju mere pritvora strane u postupku su dostavile završne podneske¹⁰² i iznele završnu reč.¹⁰³ Panel očekuje da će presudu doneti u najkraćem mogućem roku. Osim toga, kao što je već rečeno, ovom odlukom ne dovodi se u pitanje Haradinajevo pravo da bude smatran nevinim. Panel je zaključio i da, suprotno onom što tvrdi Haradinajevo odbrana, opasnosti iz člana 41(6)(b)(ii)-(iii) Zakona u ovom trenutku i dalje postoje i da se ne mogu umanjiti u dovoljnoj meri.

52. S obzirom na te značajne pomake i stalnu opasnost da će g. Haradinaj pobeći, ometati postupak i ponovo izvršiti krivična dela za koja se tereti ili izvršiti dela koja je pretio da izvrši, što su opasnosti koje se ne mogu dovoljno umanjiti primenom opravdanih alternativnih mera u ovoj fazi postupka, panel zaključuje da je, u konkretnim okolnostima predmeta, produžavanje pritvora g. Haradinaja neophodno i opravdano.

¹⁰⁰ Odluka o Seljimijevoj žalbi, stav 79.

¹⁰¹ Odluka Specijalizovanog veća Ustavnog suda od 22. maja 2020, stav 63.

¹⁰² F00565, specijalizovani tužilac, *Prosecution Final Brief /Završni podnesak tužilaštva/*, 3. mart 2022; F00566, Haradinajevo odbrana, *Final Trial Brief on Behalf of Nasim Haradinaj /Završni podnesak odbrane Nasima Haradinaja/*, 3. mart 2022; F00567, Gucatiјеvo odbrana, *Final Trial Brief on behalf of Hysni Gucati /Završni podnesak odbrane Hisnija Gucatiја/*, 4. mart 2022.

¹⁰³ Engleski transkript, 14–17. marta 2022, str. 3420–3855.

V. DISPOZITIV

53. Iz navedenih razloga, panel **NALAŽE** da se g. Haradinaju pritvor produži do izricanja presude.

/potpis na originalu/
Sudija Čarls L. Smit III,
predsedavajući sudija

Četvrtak, 21. aprila 2022.

Hag, Holandija